

3. Посилення зацікавленості роботодавців у турботі про збереження здоров'я своїх працівників шляхом встановлення економічних стимулів щодо коштів, які направлятимуться підприємствами на медичне страхування (наприклад, як уже існуюча практика в Україні віднесення на валові затрати коштів, які підприємство сплачує в якості добровільного страхування своїх працівників).

4. Підвищення надійності страхових організацій, що працюватимуть у системі медичного страхування, шляхом встановлення вимог до їхнього ліцензування відповідно до чітко визначених критеріїв.

5. Забезпечення державного контролю за використанням єдиних стандартів усіма медичними установами, що працюють у системі медичного страхування, незалежно від їхньої відомчої підпорядкованості та організаційно-правової форми; створення уніфікованої оптимальної системи класифікації та ціноутворення на медичні послуги.

Запропонована система заходів, спрямованих на запровадження і розвиток страхової медицини в Україні, дозволить створити умови для найбільш повного задоволення потреб населення в одержанні доступної і високоякісної медичної допомоги; суттєво зменшити навантаження на державний та місцеві бюджети; зменшити частку тіньової медицини в системі медичного забезпечення; уникнути необґрунтованих витрат, викликаних наданням зайвих медичних послуг з метою одержання додаткового прибутку; покращити матеріальну мотивацію працівників медичних установ.

УДК 368

Є. О. Величко,

аспірант кафедри страхування,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ЗА ДОГОВОРАМИ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ РИЗИКОВОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Тенденції розвитку перестраховання безумовно прямо залежать від динаміки розвитку прямого страхування, по відношенню до якого перестраховання залишається своєрідним напрямком слідування тенденції розвитку.

Незважаючи на те, що за загальним обсягом страхової премії за ризиковим страхуванням — всього близько 35 млрд євро за 2011 рік [1] — регіон (СНД) складає мізерний відсоток по відношенню до загальносвітової премії, ключовий розвиток останніх 2—3 років тут один: активне зростання ринку практично у всіх країнах. Помічається значна динаміка росту страхових премій в Росії, Україні, Казахстані, Азербайджані, Узбекистані, а середній приріст в останній рік по всій території склав майже 25 % [1]. Основні фактори, що впливають в даному випадку більш ніж стандартні — масові обов'язкові види, автострахування, а в окремих країнах зі значною сировинно-добуваючою складовою та супутнім активним будівництвом інфраструктурних та інших проектів — і майнове страхування.

Але поміж тим, ріст ринку не вирішив проблеми пошуку надійного партнера-перестраховика для перестраховальника, який би вчасно та в повній мірі виконував свої зобов'язання. Як і в страхуванні, так і в перестрахованні, основною ціллю накопичення фондів — є виконання зобов'язань перед клієнтом. В перестрахованні цим клієнтом виступає страховик, що передає частину ризику виконання зобов'язань іншому страховику (перестраховику) за відповідну плату. Зобов'язання за договором перестраховання мають дві сторони. Їх можна розділити на фінансові та договірні. До фінансових можемо віднести як зобов'язання перестраховальника перераховувати перестрахову премію згідно розмірів та строків вказаних в договорі перестраховання Перестраховику, а також зобов'язання Перестраховика відшкодувати збитки згідно умов договору перестраховання. Договірні зобов'язання — це по-суті умови виконання фінансових зобов'язань сторін.

При пошуку надійного партнера-перестраховика, страховик основну увагу звертає на порядок подальшого врегулювання страхових випадків за договорами перестраховання. Для страховика доступною є інформація щодо рівня виплат того чи іншого перестраховика, що звичайно відображається на рівні врегульованих справ за договорами перестраховання.

При врегулюванні страхових випадків за договорами перестраховання можуть виникнути наступні проблеми:

1. При укладенні договору не визначена концепція опису страхових ризиків або допущено змішування різних концепцій (перестраховання від усіх ризиків (застосовується з застереженнями), перестраховання від поіменованих ризиків). Змішування різних концепцій може призвести до ефекту «троянського коня»,

коли застосовуються для опису ризиків терміни, що вимагають пояснень або яким дається операційне визначення в стандартних правилах страхування.

Можуть виникнути складнощі, якщо при наявності застереження про перестраховання на оригінальних умовах договір перестраховання містить винятки із тих ризиків, які вказані в договорі страхування. І в цьому випадку виникає питання, яка умова випадку має пріоритет? Якщо слідувати фактичним умовам договору перестраховання, страховик буде платити при настанні страхового випадку внаслідок грубої необережності страхувальника (вигодонабувача), а перестраховик не платитиме, якщо договором перестраховання його відповідальність за таких обставин виключена. Але в такому випадку важливим фактором виступає лояльність перестраховика.

2. Посилання на ті чи інші спеціальні застереження, що містять перелік ризиків, які покриваються або, навпаки мають виключення з них (якщо зазначено лише найменування або номер застереження, то можуть виникнути наступні проблеми):

— під одним найменуванням існують різні варіанти застереження (формулювання);

— номерні застереження мають важливу ознаку — рік затвердження. Без зазначення року затвердження сперечатися можна нескінченно, вирішувати буде суд.

3. Правові проблеми застережень про лідерство при врегулюванні страхових випадків:

Основна проблема — за рішенням лідера-перестраховика або за його згодою з перестраховальником відбувається зміна умов договорів перестраховання з відомими перестраховиками, хоча у лідера немає повноважень представника ведення перестраховиків.

Перестраховальник і лідер-перестраховик можуть приймати рішення про розширення ризиків, які підпадають під дію договору перестраховання. Виникає питання, як це впливає на діяльність інших перестраховиків? Безпосередньо ніяк, тому що Лідер-перестраховик формально не має права впливати на динаміку договорів, укладених іншими перестраховиками — він не має довіреності від них і не є їх агентом на підставі агентського договору.

4. Компромісні (мирові) угоди, що укладаються перестраховиками та перестраховальниками:

В останні роки почастишали випадки, коли перестраховальники, спочатку відмовляючи у виплаті страхового відшкодування або страхової суми і довівши справу до судового розгляду, несподівано для перестраховика йдуть на укладення мирової угоди зі страхувальниками або вигодонабувачами за основними договорами страхування.

В цьому випадку виникає проблема не тільки етичного, але й правового характеру. Для перестраховика, як правило, причини такої різкої зміни позиції перестраховальника залишаються невідомими, і за договором перестраховування складається наступна ситуація (є позиція перестраховика, підтримана перестраховальником, згідно з якою страхового випадку за основним договором страхування немає або не доведений розмір збитків по ньому, і є вимога перестраховальника про виплату страхового відшкодування всупереч цій зафіксованій первісній позиції).

5. Контроль за врегулюванням збитків (застереження «Claims control»).

Учасники ринку перестраховальних послуг вважають, що включення такого застереження до тексту договору перестраховування означає, що страховик не має права без згоди перестраховика визнавати подію, що настала за основним договором страхування, страховим випадком. Якщо перестраховальник всупереч цьому застереженню таки визнає якусь подію страховим випадком, то перестраховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування. З правової точки зору таке застереження означає, що страховик відмовився від права самостійно, своєю волею і в своєму інтересі врегулювати страховий випадок за основним договором страхування і готовий фактично діяти у відповідності з волею і в інтересах, перш за все, перестраховика. Для того, щоб порушення перестраховальником цього застереження не могло спричинити настання яких-небудь негативних для Перестраховика наслідків необхідно спеціально передбачати в договорі перестраховування відповідні санкції на випадок порушення застереження.

Список літератури

1. Сайт інтернет-журналу про страхування. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: www.forinsurer.com